

Peter Distans

Nummer 1
mars
2009

I detta nummer: Nya lärplattformar, dåliga lärplattformar, stress, konferenser, YouTube, eAkademin och mycket, mycket mer!

Ordföranden har ordet

Ordförande:
Erica Sahlin
VeraDotter Flexibel
871 03 Härnösand
Tel: 070-576 23 21

Medlemsavgiften,
250 kr för enskild medlem,
2.500 kr för organisations-
medlem, inbetalas på SVERDs
bankgiro nr 5130 - 6702

Per Distans:
Ansvarig utgivare:
Erica Sahlin
VeraDotter Flexibel
0611-201 24

Redaktör:
Gunilla Sterner Kumm
gunilla@sverd.org

Layout:
Andreas Skoglund
andreas.skoglund@livechannel.se

SVERDs Kansli
Box 3033
871 03 Härnösand
Tel: 0611- 201 24

Tryck: Sollefteå Tryckeri AB

Utgivningsplan: 4 nr/år
Upplaga: 800 ex

Kära läsare!

I krisens Sverige talas det allt mer om den sociala ekonomin/föreningslivet och dess potentiella betydelse för samhället. Det är föreningarna som i åratal har kämpat på med sina aktiviteter kring bibelstudier och basket, schack, boule, språkkurser, vinprovning, djurskydd, konst stöd för utslagna människor mm som nu ska kliva fram. De förväntas nu höja blicken från sina interna strävanden med årsmöten, redigering av nyhetsbrev och utställningar mm för att ställa upp när samhället behöver dem. Lite starkt kontrasterar detta mot tidigare perioder då de skattefinansierade organisationerna/myndigheterna ofta med minimal hänsyn trängt ut de ideella aktiviteterna.

SVERD är också en del av den sociala ekonomin, om än i liten skala. Och vi är numera ganska ensamma på vår arena.

Ett nytt gäng på spaning

I det här numret presenteras SVERDs nya styrelse. Det är en färgglad och blandad skara som driver operationerna. Utöver den svarar Wurima på kansliet, webmaster Reza, redigerare/skribent Andreas och redaktör Gunilla för att våra medlemmar ska känna att SVERD hela tiden är uppdaterat och ger sina medlemmar valuta för medlemsavgiften.

Jag rekommenderar ett besök på vår uppräskade hemsida! Där finns en ny newsflash, tips om konferenser, studieresor, länkar till olika projekt och mycket mer. Under rubriken FLEX-SPANINGAR återfinns nu också Alistair Creelmans helt fantastiska webspaningar, med regelbundet uppdaterade e-learningtips via länkar från när och fjärran. Mycket, mycket matnyttigt för SVERDs läsekrets!

Fokuserat nummer

Som du snart kommer att upptäcka har Gunilla Sterner Kumm än en gång lyckats med ett läsvärt och fokuserat nummer av Per Distans. Här täcks allt! Många nya doktorsavhandlingar, en intressant artikel om att YouTube kräver nya strategier på landets lärosäten, Specialskolemyndighetens kritiska genomgång av ett antal lärplattformar för att se hur de fungerar för elever med

olika sorters handikapp och mycket, mycket mer! Jag fäste mig särskilt vid läroobjektsstudien, vars konklusion är att bruket av läroobjekt tycks ha tappat fart. Själv kopplade jag det till ett samtal med en vän i förra veckan. Han tyckte det nu är så märkbart tyst om det som alla pratade om för fem år sedan. Hmm – tål att tänka på.....

BOLDIC Award och studieresa

Som framgår av en av notiserna har SVERD getts förtroendet att leda ett NordPlusHorizontal-projekt. Det syftar

”Lite starkt kontrasterar detta mot tidigare perioder då de skattefinansierade organisationerna/myndigheterna ofta med minimal hänsyn trängt ut de ideella aktiviteterna”

bland annat till att skapa inramning och långsiktig hållbarhet till den nordisk-baltiska e-learningutmärkelsen BOLDIC Award. Årets utlysning är öppen från 1 april till 1 juli. Missa inte att ta del av kriterierna och sprid tanken på att nominera lämpliga kandidater. SVERD är den svenska nomineringskommitten.

Vi gör ett da capo på SVERDs studieresa till Bryssel i april. Även om många bokningar redan är gjorda finns det plaster kvar för detta unika tillfälle att få se unionen från insidan. Läs mer om resan i tidningen och anmäl dig på hemsidan.

Otroligt men sant – SVERD fyller 25 år i år!

Det tänker vi fira vid vår höstkonferens i Stockholm i oktober. Den samordnas med det svenska ordförandeskapet för EU och har det övergripande temat eLärande för innovation och kreativitet” För att det ska bli riktigt välbesökt och spännande har vi sökt samarbete med REK i förberedelsarbetet.

Innan du nu sjunker ner i fåtöljen för en stunds intressant läsning föreslår jag att du tar fram almanackan och prickar in den 1 april för årets version av Under Nya Hattar. Seminariet äger rum på Liljeholmen i Stockholm och har alla chanser att bli ett mycket uppskattat och interaktivt evenemang.

*Erica Sahlin
SVERDs ordförande*

Utbildning på distans uppfattas olika av lärare och studenter

Det finns ett gap mellan distanslärares ambitioner och distansstudenters behov. Lära-
nas ambitioner kolliderar ofta med studenternas verklighet. Det säger Berit Östlund,
som har undersökt hur distansstudenter ser på sina studier och i höstas på Institu-
tionen för barn- och ungdomspedagogik, specialpedagogik och vägledning vid Umeå
Universitet disputerade på avhandlingen *Vuxnas lärande på nätet – betingelser för
distansstudier och interaktivt lärande ur ett studentperspektiv*.

Berit Östlund, som själv har utvecklat och undervisat på distanskurser sedan 1995, har undersökt två kurser inom lärarutbildningen, en grundkurs där flertalet studenter inte hade tidigare erfarenhet av universitetsstudier och en påbyggnadskurs med studenter som redan hade en akademisk examen.

Flertalet av de 62 distansstudenter som deltog i undersökningen angav att utbildningsformens flexibilitet vad gäller tid och plats för studier var ett av huvudskälen till att de sökte utbildningen. Studenterna uttryckte att de var nöjda med sina distansstudier, men de upplevde också svårigheter. En av de främsta svårigheterna som lyftes fram, av både män och kvinnor, var att få tiden att räcka till både stu-

”Studenterna samverkade i den omfattning som krävdes för att bli godkända, varken mer eller mindre”

dier, arbete och familj. Omständigheter inom yrkes- och familjelivet styrde i stor utsträckning över när och hur mycket tid de kunde ägna åt studierna samtidigt som kursernas uppläggning med obligatoriska sammankomster och tidsscheman till viss del begränsade deras möjlighet att själva bestämma när och var de skulle studera.

Flera studenter menade också att brist på erfarenhet av högskolestudier på distans var ett hinder i studierna. De upplevde att de hade en ineffektiv studieteknik och svårighet att förstå vad som krävdes för att uppnå godkända studieresultat. Datortekniken utgjorde, i motsats till vad som framkommit i andra studier, inte något större hinder för att genomföra studierna. De problem som hade uppstått var av snabbt övergående karaktär, och de allra flesta menade att möjligheten att kommunicera med andra via ”nätet” hade främjat studierna. De kvinn-

liga studenterna lyfte i högre grad än männen fram att de kände tillkorta-
kommanden vad gällde deras kapacitet att genomföra studierna och att uttrycka sig skrift. De skattade även sina datorfärdigheter lägre än männen och uttryckte större oro inför att använda datorkommunikation. Detta trots att flera av kvinnorna hade deltagit i datorkurser och använt datorer i sitt arbete.

Trots att flexibilitet var viktigt uttryckte sig flertalet studenter positivt om flera kursinslag som begränsade flexibiliteten. De hade behov av att använda studietiden effektivt så att studierna inte skulle inverka alltför mycket på det övriga vardagslivet. Studenterna uppskattade därför kursernas höga grad av struktur och styrning, då de upplevde att detta innebar tidsvinster. Genom föreläsningar på campus och en studiehandledning slapp de ägna dyrbar tid åt att organisera och planera vad som skulle läras, i vilken ordning det skulle göras och när det skulle vara klart. Däremot ansåg många att kursinslag som krävde samverkan med läsanvisningar, tidsscheman och uppgifter med tydliga instruktioner innebar att de själva studenter emellan konsumerade alltför mycket tid och att detta hindrade dem från att själv bestämma över studietiden.

Avhandlingen visar att kurskamraterna är viktiga för studenterna. De är mycket nöjda med datorkommunikationen och att de kommer samman med andra som en grupp, att de får stöd och känner tillhörighet med andra i samma situation. Studenterna i de undersökta grupperna kommunicerade flitigt med varandra över nätet. Kommunikationen handlade om sådant som hur man ska tolka kursuppgifter, hur man ska uttrycka sig i skrift, hur mycket man behöver göra. Det handlade också om rent privata frågor. Däremot diskuterades kursin-

nehållet – det som ska läras – i mindre omfattning. Studenterna ser studerandet men inte lärandet som en social aktivitet. Vitsen med samverkan för att bygga gemensam kunskap går dem förbi, konstaterar Berit Östlund.

Berit Östlund ser en skillnad mellan ovana och erfarna studenter i användning av gruppen för kunskapsskapan-

Berit Östlund

det. Det är de vana studenterna som i större utsträckning använder gruppen i detta syfte, även om också dessa till stor del använder gruppen i socialt och praktiskt syfte. Ett citat ur avhandlingen förtydligar: ”Studenterna samverkade i den omfattning som krävdes för att bli godkända, varken mer eller mindre”.

Det fanns således få yttre tecken på att studenterna samverkade på ett kognitivt plan med fokus på lärandet i sig. För det krävs bland annat tid, färdigheter och uppgifter där studenter upplever att samverkan ger ett mervärde i studiesituationen istället för att verka som en ”tidstjuv”. Studenterna måste känna att samverkan är ett tillskott i läroprocessen och inte en extra pålaga i deras redan tidspressade studiesituation.

Sammanfattningsvis visar avhandlingen att det finns ett gap mellan lärarnas ambitioner att skapa en interaktiv lärmiljö och studenternas färdighet, inställning till samverkan och behov av att utnyttja tiden effektivt för att kunna kombinera studierna med förpliktelser i sitt övriga liv. Kanske också mellan lärarnas ambitioner att skapa interaktiva lärmiljöer och deras begränsade färdigheter och tidsramar när det gäller att utforma och genomföra dessa kurser.

Distanslärare mer stressade

Högskolelärare som arbetar med distansutbildning får mer fysiska och stressrelaterade besvär än andra lärare. Det visar en arbetsmiljöenkät från Högskolan Dalarna.

En risk som kan kopplas till distansundervisning är, enligt enkäten, att arbetsmängden blir för stor och för ojämnt fördelad över året. Andra problem är att flexibiliteten i utbildningsformen gör det svårt att skilja mellan arbete och fritid och att arbetet är ensamt. Dessutom är teknisk utrustning och möbler inte alltid anpassade, och jobbet är alltför stillasittande.

– Man blir en slags telefonsupport och är mycket mer låst till datorn än andra lärare, säger Thomas Kvist i Fackförbundet ST:s sektionsstyrelse. Själv har Thomas Kvist bara en distanskurs, och skulle inte kunna tänka

”Man blir en slags telefonsupport och är mycket mer låst till datorn än andra lärare”

sig att arbeta heltid med den typen av undervisning.

– Man får inte samma arbetsplatsgemenskap, och kontakten med studenterna är väldigt mycket sämre, säger Thomas Kvist.

Distansutbildning har ökat starkt på Högskolan Dalarna under senare år.

– Högskolan får in mycket pengar till en relativt billig insats tack vare att antalet studenter ökar så mycket - det har blivit en mjölkko. Och kraven växer på att det ska ordnas så många distanskurser som möjligt, menar Thomas Kvist.

Umeå Universitets nya lärplattform heter Cambro

I juni 2008 beslutade Umeå Universitet att byta universitetets gemensamma lärplattform Ping Pong till Sakai, som är en samarbets- och lärplattform som används för stöd i både campusbaserade kurser och nätkurser och även kan användas som stöd för samarbete mellan forskare och för studenters inbördes arbete.

Utvecklingen och anpassningen av den nya lärplattformen påbörjades omedelbart. Universitetet valde att inte låta Sakai-installationen heta Sakai för att inte förknippa universitetets plattform med en specifik produkt. I september 2008 utlystes en namntävling, där valet föll på namnet Cambro, vilket betyder ”rum” på Esperanto. Om det i framtiden beslutas om byte av plattform (som t.ex. nu från PingPong till Sakai), behöver man då inte byta namn utan kan fortsätta att använda Cambro, även om utseendet och förmodligen funktionaliteten ser annorlunda ut.

Efter en hektisk höst av implementationsarbete driftsattes Cambro i december och idag är det många kurser som använder Cambro som lärplattform och många fler kurser som planerar att utnyttja Cambro.

Varför en ny lärplattform?

Kritiken mot universitetets tidigare lärplattform, Pingpong, var att systemet ansågs vara relativt dyrt att driva och att det inte var integrerat med universitetets identitetsinfrastruktur. Cambro däremot bygger på en öppen källkod vilket, utöver att systemet inte har någon licenskostnad, betyder att systemets programkod är fritt tillgänglig att använda och modifiera. Universitetet kan på så sätt modifiera systemet att passa de egna förhållandena så långt det är möjligt, och i och med att utvecklingen av plattformen sker på många lärosäten i ett flertal olika länder behöver utveckling och modifiering av Cambro inte bli kostsam.

Plattformen innehåller många olika funktioner, som ska underlätta för lärare och studenter, och dessutom förenkla administrationen, eftersom allt är integrerat med universitetets system. Cambro erbjuder också ett brett smörgåsbord av olika verktyg, som kan höja kvaliteten i undervisningen

och möjliggöra nya pedagogiska angreppssätt.

Flytten från PingPong till Cambro kommer naturligtvis att betyda extra arbete för många lärare. Den 30 september 2009 kommer PingPong att tas ur drift, och allt material som ska sparas eller användas i nya kurser i Cambro måste vara överfört innan dess.

Clarie Englund, pedagogisk konsult och projektledare vid Universitetspedagogiskt centrum (UPC) vid Umeå Universitet, informerar om och reflekterar på UPCs blogg kring omställningen till en ny plattform. Så här skriver hon bland annat:

”Kanske ett ypperligt tillfälle att se över kursstrukturen? En bra möjlighet att tänka om och tänka nytt kring vilka pedagogiska möjligheter lärplattformen erbjuder? Men viktigast av allt – tänk i god tid! UPC har flera verkstäder i att undervisa med lärplattformen Cambro, men trycket kan bli stort mot slutet av vårterminen.

Det finns mycket man kunde ha önskat sig i detta omställningsarbete: att mera tid fanns att säkerställa systemets stabilitet, ökade resurser för kompetensutveckling av lärare, en fullt utvecklad supportorganisation för pedagogisk och teknisk support, men framför allt att en långsiktig förvaltnings- och utvecklingsorganisation hade redan nu etablerats.

Men man kan inte få allt här i livet! Viktigast är att se vilka pedagogiska möjligheter denna omställning erbjuder och inte fastna i teknikens frustrationer!”

Mer information om Cambro på Umeå Universitet finns på: http://www8.umu.se/it/umu_internt/cambro/

Känner du till OpenAccess.se?

OpenAccess.se – Vetenskaplig publicering är ett program, som finansieras av Kungliga biblioteket, från medel för projektbidrag vid avdelningen för Nationell samverkan, av KK-stiftelsen och av Vetenskapsrådet (i form av stöd till enskilda projekt). Det leds av en styrgrupp med företrädare för Sveriges universitets- och högskoleförbund, Vetenskapsrådet, Kungliga Vetenskapsakademien, KK-stiftelsen, Kungliga biblioteket och ett antal universitets- och högskolebibliotek.

Programmet ger stöd till utvecklingsprojekt och arrangerar seminarier och konferenser.

Mål

OpenAccess.se ska främja maximal tillgänglighet och synlighet för arbeten som produceras av forskare, lärare och studenter. Detta görs genom att stödja den elektroniska publiceringen vid svenska universitet och högskolor.

Uppgifter

- Samordna och utveckla standarder och verktyg för e-publiceringen
- Öka volym och mångfald av innehåll i öppna arkiv
- Främja användning av material i öppna arkiv och OA-tidskrifter
- Utveckla kvaliteten på innehåll och tjänster

- Främja långsiktig tillgång till lärosätenas digitala publikationer
- Stödja publicering i OA-tidskrifter och övergång till OA-modeller för svenska vetenskapliga tidskrifter.

Mängder av projekt

Inom OpenAccess.se finns mängder av projekt. Från ett av dem har nyligen publicerats en rapport, som belyser i vilken mån svenska högskolelärare använder och publicerar öppna utbildningsresurser, OER (Open Educational Resources). Rapporten, som redovisar resultatet av en kartläggning, heter *Kartläggning av öppna utbildningsresurser - delrapport*

I vilken mån använder och producerar svenska högskolelärare öppna utbildningsresurser, OER (Open Educational Resources)? Resultatet av en

kartläggning publiceras nu i rapporten *Kartläggning av produktion och användning av OER vid några svenska lärosäten*. Studien försöker framför allt ta reda på om digitala läresurser används vid lärosätena, om lärarna skapar egna läresurser samt om lärarna kan dela med sig av det de själva producerar.

Under 2008 genomfördes intervjuer och enkätstudier vid fem svenska lärosäten. Högskolan i Borås, Göteborgs Universitet, Malmö Högskola, Stockholms Universitet och Uppsala Universitet ingick i studien.

Rapporten om OER omfattar trettio sidor och avslutas med en sammanfattande del kring tendenser i kartläggningen.

Gå in på <http://www.kb.se/OpenAccess/projekt/> och läs denna rapport och mycket annat från OpenAccess.se.

Nordisk satsning kring nätmöten för samarbete och lärande - BPO

Det är sex olika organisationer i den nordisk-baltiska regionen som ligger bakom projektet BOLDIC Perspectives Online – BPO. Projektet finansieras av Nordiska Ministerrådet via dess projektprogram NordPlus Horisontal. SVERD är projektägare och samordnare.

I kort sammanfattning kan sägas att projektet ska sprida tidigare erfarenheter från samarbete inom olika sektorer av utbildning med hjälp av olika

e-mötesverktyg och digitala metoder. Det ska man göra genom att samla goda exempel och sammanställa manualer för bästa användning av detta sätt att arbeta.

I projektet ingår också att skapa uppmärksamhet kring de här frågorna vid några stora konferenser inom Norden-Baltikum. Närmast förestår en stor konferens i Köpenhamn den 28-29 maj, som samarrangeras med SVERDs danska systerorganisationen FLUID och Nordiskt Nätverk för Vuxnas Lärande - NVL. Dessutom ska man arbeta fram en strategi så att utmärkelsen BOLDIC Award blir långsiktigt hållbar och välkänd som kvalitetsmärke för olika aktiviteter/organisationer inom området distansutbildning och e-lärande.

Bildtext?

Tanzania tar hjälp av Mittuniversitetet för att distansutbilda lärare

Mittuniversitetet är ett av Sveriges ledande universitet när det gäller IT-stödda kurser där Internet används för kommunikation mellan lärarna och studenter samt för åtkomst av kursmaterial. Nu skall metoder som utvecklats vid universitetet användas i lärarfortbildning i Tanzania.

– Skolväsendet i Tanzania har utvecklats mycket snabbt och man har inte hunnit med att utbilda lärare i tillräcklig omfattning. Därför har man snabbt utbildat lärare i 3-4 veckor och skickat ut dessa till skolorna. Men för att de skall kunna göra ett bra jobb behöver de kompletterande utbildning, säger Bengt Nykvist vid Mittuniversitetet. Det gäller framförallt ”science”, matematik och engelska. De vill också få utbildning inom det didaktiska området.

Mittuniversitetet bidrar med kompetens inom IT-stödd lärarutbildning på distans. Det handlar om hur interaktion och kommunikation hanteras på Internet och om hur Internetbaserade kurser skall utformas för att bli framgångsrika. I de skolor som inte har tillgång till Internet och datorer kommer mobiltelefoner att användas i stället. Projektet finansieras av SPIDER (Swedish Program for ICT in Developing Regions).

Är du intresserad av projektet, kontakta Bengt Nykvist, telefon 0611-86095 eller 070-551 3108. E-post: Bengt.Nykvist@miun.se
Projektets hemsida finns här: <http://sites.google.com/site/ictbites/>

Fem miljoner till medieforskning vid Växjö universitet

Medie- och kommunikationsvetarna vid Växjö universitet gläds åt att de har fått hela fem miljoner kronor av KK-stiftelsen för att forska om web-producenter.

– Roligt att de gillade vår idé och att vi fick full finansiering, säger projektledare Tobias Olsson, docent i medie- och kommunikationsvetenskap vid Växjö universitet.

Forskningen om, framförallt unga, människors användning av internet har länge varit omfattande. Men själva produktionen av web-platser och producentrollen har sällan fått systematisk uppmärksamhet.

– Den kunskapsluckan vill vi fylla ut, säger Tobias Olsson.

Projektet kommer att genomföras i nära samarbete med web-producenter, bl.a. SVT, Smålandsposten, Ung i Lund, Stallet.se och Moderskeppet.se.

– Samarbetet med våra partners har varit konstruktivt, och en stor tillgång under ansökningsprocessen, säger Dino Viscovi, lektor i medie- och kommunikationsvetenskap. Nu hoppas vi att fortsättningen blir lärorik för alla inblandade parter.

Mer information:

<http://www.kks.se/templates/PressPage.aspx?id=14820>

EU-anslag till forskning om digitala lärresurser

Umeå universitet ska genom ett EU-finansierat forskningsprojekt undersöka hur användningen av digitala lärresurser kan ökas i skolan.

Institutionen för interaktiva medier och lärande (IML) vid Umeå universitet har, tillsammans med nio andra lärosäten i Europa, tilldelats ett anslag på 4 miljoner kronor från EU:s program för livslångt lärande.

IML ska inom projektet Metaschool, forska om hur tillgången och användning av digitala lärresurser kan förbättras.

– Projektet är ytterligare en pusselbit i uppbyggnaden av IMLs forskningsområde för infrastruktur för lärande. Vi kommer att studera kopplingen mellan kunskapsmål, digitala lärresurser och den tekniska infrastrukturen, säger Fredrik Paulsson, universitetslektor vid IML.

Syftet är att undersöka hur dessa tillsammans kan bidra till att skapa den flexibilitet som är nödvändig för att ge bäst stöd för olika former av lärande. IML kommer bland annat att undersöka hur digitala portföljer och personliga arkiv bäst skall utformas för att bidra till denna målsättning.

– Val och utformning av teknik påverkar i hög grad användbarheten hos

digitala lärresurser och därmed också hur dessa fyller sitt syfte i förhållande till lärarens pedagogiska målsättningar och förväntningar. Det är också viktigt att läraren besitter den kunskap som behövs för att få kontroll över den digitala miljön, säger Fredrik Paulsson.

– Med digitala lärresurser menas alla typer av material i digital form som används för lärande. Det kan handla om små beståndsdelar som en bild eller en ljudfil likaväl som hela paket, som exempelvis ett läromedel, där flera olika digitala media ingår och möjligheterna till interaktivitet utnyttjas. För att digitala lärresurser skall komma till sin fulla rätt är samspillet mellan dessa och den virtuella lärmiljön oerhört viktigt, säger Fredrik Paulsson.

Projektet koordineras av Ellinogermaniki agogi i Aten och ska pågå i två år.

*Kontaktperson och projektledare:
Fredrik Paulsson, universitetslektor,
interaktiva medier och lärande (IML)
Tel: 0703-167618, 090-7866963
E-post: fredrik.paulsson@educ.umu.se*

E-akademin utvecklar teknikstött lärande

Den 27 januari var det Kickoff på Arbetslivsförvaltningen i Härnösand för projektet E-akademin. Det är Härnösands kommun som i samarbete med Mittuniversitetet, Länsstyrelsen och e-learningföretaget Contento Svenska AB startar E-akademin. Målet är att utveckla teknikstött lärande och skapa e-lärandemiljöer till stöd för utbildare och nya entreprenörer inom området. Man kommer att tillhandahålla verktyg och metoder för effektivt e-lärande samt skapa e-lärandemiljöer till stöd för nya samarbeten och företagande.

E-lärande kommer av engelskans e-learning, ”elektronisk inläring”, och är en metod för att med hjälp av datorer och kommunikationsteknik förstärka inläring. Resurser och tjänster kommer att tillhandahållas fritt tillgängliga för alla aktörer i regionen.

Ett spjutspetsprojekt

Projektet kommer att utveckla teknikstött lärande i region mellersta Norrland. E-akademin kommer att fungera

som ett resurscentrum för e-lärande med tillhandahållande av verktyg, tjänster och mötesplatser för intressenter inom e-lärandeområdet. Nya e-lärandemiljöer kommer att skapas för att bilda nätverk för offentliga och privata aktörer inom området. Kring de nya verktyg och metoder som E-akademin använder i olika verksamheter kommer forskning att bedrivas vid Mittuniversitetets enhet för utbildningsvetenskap.

Att erbjuda fri tillgång till e-lärandetjänster och -metoder är ett helt nytt stöd som kan användas i flera olika utbildningssammanhang. Det gäller såväl högskola, vuxenutbildning och gymnasium som företagsutbildningar.

Flera myndigheter och organisationer knutna till lärande representerades under kickoffen för eAkademin.

Projektets budget är 12,9 miljoner kr, varav nästan hälften finansieras genom EU:s Regionala program. Projektet ska verka under tre år och pågå till och med december 2011.

Ett projekt till stöd för glesbygden och det livslånga lärandet

De e-lärandeverktyg och -metoder som projektet bygger upp ska möjliggöra för glesbygdskommuner att erbjuda ett bredare kursutbud till sina innevånare än som annars hade varit möjligt. Dessa tjänster blir alltså ett starkt stöd till de lokala studiecentra som många kommuner bygger upp.

De tjänster och de företag som avser att startas efter att projektet avslutats kommer också att bli ett kraftfullt instrument i ett mer flexibelt lärande, anpassat till den enskilde kursdeltagarens villkor. Teknikstött lärande ger den studerande påtagligt ökad frihet i tid och rum att bedriva sina studier. Projektet ligger därmed helt i linje med regionala utvecklingsplaner om ökad tillgänglighet till utbildning och höjd kompetensnivå i den glest befolkade region mitt.

Ny forskning inom E-lärande

E-akademin kommer att samarbeta med nätverket Digitala akademien på KTH i Stockholm, som också utvecklar verksamheterna e-lärande och e-arbete. Det finns ett underlag för E-akademins projektansökan till Nutek i

form av en branschundersökning gjord tillsammans med Promise (e-learningföretagets branschorganisation). Där pekar man på att seriösa jämförelser behöver tas fram där man

Projektledare Ulf Sandström, tillika styrelseledamot i SVERD.

jämför effekten av lärarledd - kontra e-lärande utbildning. Det framhålls ett stort behov av tillämpad forskning, nära verkligheten, samt att man måste utbilda lärare i offentlig sektor för att ge förutsättningar och hjälp till att se och pröva möjligheterna med e-lärande. Inom E-akademin kommer forskare från Mittuniversitetet att ta fram sådana rapporter och beforska området.

Kontakt: Ulf Sandström projektledare
eAkademin
Johannesbergsgatan 3 871 31 Härnösand
epost ulf.sandstrom@harnosand.se
Tel 0611-34 86 04 , mobil 070-603 42 39.
www.eakademin.se

Flexibel utbildning i praktiken

I en ny avhandling vid Göteborgs universitet visas hur studenterna påverkar den pedagogiska praktiken i distansutbildning. En av slutsatserna är att studenternas erfarenheter och kunnande aktivt borde tas tillvara i designen av den typen av utbildning.

Distansutbildning med stöd av digital teknik finns på den politiska agendan för flera regeringar i Europa men även på andra håll i världen. Både för etablerade utbildningsinstitutioner och för den enskilda människan ger tekniken nya arenor för både kunskapsutveckling och lärande - men också nya utmaningar för lärare och studenter.

Detta understryks av den avhandling som Anita Mattsson lade fram vid Institutionen för pedagogik och didaktik vid Göteborgs Universitet i slutet av januari. Anita Mattsson har i en fallstudie ingående beskrivit och analyserat en högskolekurs som gavs på distans, med så kallad öppen design för samarbetslärande. Analysen har gjorts på de moment som innebar att två gruppuppgifter skulle lösas. Sammanlagt 1085 skrivna inlägg har analyserats i det datorbaserade konferenssystem som kursdeltagarna gemensamt använt sig av.

- Hur en kurs designas avgör vilka strukturerade redskap som finns till deltagarnas förfogande. Det är redskapen som ger den pedagogiska processen sin unika struktur, exempelvis när det gäller arbetsdelningen och strategierna för att lösa kursuppgifterna, säger Anita Mattsson.

Tre modeller för att lösa uppgifterna uppenbarade sig

- en samverkansmodell för arbets-

”Om man låter studenter aktivt delta i designarbetet, kan deras erfarenheter och kunnande berika designen”

delning där uppgifterna delades upp och var och en arbetade med sin del

- en samarbetsmodell där konferenssystemet mer aktivt användes till diskussioner

- en hybridmodell där studenterna delade upp vissa delar men diskuterade andra som de tolkat som diskussionsfrågor. I den senare modellen användes fler sätt att kommunicera – som msn, telefon, mail etc - än via det konferenssystem som kursens infrastruktur erbjöd.

En slutsats är att lärare bör utforma kurser på nya sätt.

- Om man låter studenter aktivt delta i designarbetet, kan deras erfarenheter och kunnande berika designen. Det vore ett aktivt och studentcentrerat sätt att arbeta att låta informations- och kommunikationstekniken utveckla praktiken och förändra undervisning och examination, menar Anita Mattsson.

Avhandlingen har titeln ” *Flexibel utbildning i praktiken. En fallstudie av pedagogiska processer i en distansutbildning med en öppen design för samarbetslärande*”. Disputationen skedde vid Högskolan i Skövde.

Lärobjekt - kännedom och spridning vid landets lärosäten 2008

Konsultföretaget Learning Objects AB genomförde under december 2008 en undersökning bland landets högskolor och universitet för att kartlägga kännedom om och spridning av s k lärobjekt (också kallade learning objects eller digitala lärresurser) samt system för hantering av dessa. Undersökningen är en uppföljning av motsvarande undersökning 2006 och syftar till att ge en indikation om utvecklingen inom området. Den är ett led i ett pågående FoU-projekt som Learning Objects AB driver.

Undersökningen ska genom jämförelser med den tidigare undersökningen fungera som en indikator för hur mycket metoder och teknik för att hantera digitala lärobjekt utvecklats. Undersökningen har genomförts genom en webbenkät riktad till samtliga bibliotekschefer, IT-chefer samt ansvariga för flexibelt lärande vid landets lärosäten. Enkäten skickades till 32 lärosäten. 22 inkom med svar under undersökningsperioden.

Resultaten från undersökningen visar att

- Begreppen lärobjekt/digitala lärresurser är idag allmänt kända och accepterade hos landets lärosäten, åtminstone hos de funktioner eller

personer som har ansvar för flexibelt lärande och lärobjekt.

- Lärobjekten produceras i första hand av lärarna själva, i vissa fall med stöd av intern produktionsresurs.

- Den enskilde läraren ansvarar i regel själv också för lagring och tillgängliggörande av lärobjekt. Det förekommer undantag, där ansvaret ligger på lärosätets bibliotek.

- Viss inhämtning och användning av externa objekt förekommer. Primärt hämtas dessa lärobjekt från UR och internet.

- Det finns i nuläget mycket begränsat systemstöd för indexering av lärobjekt utöver det som sker i de fall LMS används.

Undersökningen är genomförd av Johan Fridell och Joakim Falkäng. I sammanfattningen av resultaten skriver de, att undersökningen generellt visar att frågan har fått större betydelse sedan undersökningen 2006, men att med tanke på hur området har utvecklats i omvärlden (nationella och internationella forskningsprogram, utveckling och spridning av flexibla utbildningar, tillgängliggörandet av lärobjekt m.m.) så verkar den relativa utvecklingen tappa fart.

Rapporten finns publicerad som en öppen resurs i pdf-format på www.learningobjects.se

Elever riskerar att bli utestängda av de digitala systemen

Skolornas digitala system riskerar att utestänga elever med funktionsnedsättning från att delta i undervisningen. Det beskrivs i en rapport från ett projekt som undersökt tillgängligheten i de i kommunerna mest förekommande digitala utbildningsplattformarna.

Specialpedagogiska skolmyndigheten har i ett projekt undersökt hur vanligt det är att kommunerna använder digitala utbildningsplattformar, LMS (Learning Management Systems), i utbildningssyfte.

I projektet har också den tekniska tillgängligheten i de tre mest förekommande plattformarna i landets kommuner granskats.

Den tekniska tillgängligheten är en förutsättning för att elever med eller utan egna hjälpmedel ska kunna läsa innehåll och styra datorn på webbplatsen.

Bristande tillgänglighet i digitala utbildningsplattformar

Att använda digitala plattformar, LMS, i utbildningssyfte, blir allt vanligare. Kunskapen och medvetenheten om hur digitala utbildningsplattformar påverkar studiesituationen för elever med funktionsnedsättning behöver öka.

Specialpedagogiska skolmyndigheten har inventerat förekomsten av digitala utbildningsplattformar i de kommunala skolorganisationerna. I en webbenkät har 80 kommuner svarat att man använder en digital utbildningsplattform enligt den definition som

projektet använt. Sammanlagt svarade 193 kommuner.

Utifrån enkäten har projektet valt ut de tre mest förekommande plattformarna. Dessa har genomgått en granskning av den tekniska tillgängligheten utförd av Funka Nu AB. Granskningen grundar sig på WAI:s internationella riktlinjer för tillgäng-

”vi ser också klara pedagogiska problem i de tre plattformarna. Ingen av plattformarna kan rekommenderas ur ett tillgänglighetsperspektiv”

lighet på webbplatser, WCAG, samt Vervas riktlinjer för 24-timmarswebben.

I en sammanfattande bedömning skriver Funka Nu:

”Tyvärr har samtliga tre plattformar mycket stora tillgänglighetsproblem. Vi har i denna granskning bara tittat på den tekniska tillgängligheten, och den är genomgående mycket dålig, men vi ser också klara pedagogiska problem i de tre plattformarna. Ingen av plattformarna kan rekommenderas ur ett tillgänglighetsperspektiv och vi bedömer att det innebär ett stort arbete att få någon att anses tillgänglig.”

”För samtliga tre plattformar gäller

att de största problemen uppstår för gravt synskadade användare och en del användare med motoriska funktionshinder.”

Det ställs idag krav på att eleverna ska hantera webbaserade system för att delta i utbildning. Den bristande tillgängligheten i de digitala miljöerna behöver uppmärksammas så att inte elever blir utestängda från att ta del av utbildning på ett likvärdigt sätt och på lika villkor. Det krävs teknisk tillgänglighet för att inte utestänga gravt synskadade, synsvaga, dyslektiker, rörelsehindrade med flera från webbplatserna. Projektet har granskat de tre mest förekommande utbildningsplattformarna; risken är stor att det finns brister även i andra plattformar.

Specialpedagogiska skolmyndigheten konstaterar, att kunskapen och medvetenheten om dessa konsekvenser behöver ökas bland utbildningsansvariga, skolchefer, IT-chefer med flera så att tillgänglighetsfrågor får en mycket större tyngd och vikt vid införandet av digitala system i de kommunala organisationerna. Tillgänglighetsfrågor behöver ha en framträdande plats i kravspecifikationer och upphandlingar. Experter på tillgänglighet behöver anlitas i upphandlingsarbetet och samarbetet med leverantörer av plattformar behöver utvecklas.

Utlysning av BOLDIC Award 2009

Nu är det dags att fundera på vilka verksamheter som skulle kunna göra sig förtjänta av det nordiskt-baltiska priset för bästa organisation eller aktivitet inom flexibelt lärande, digitala medier eller liknande. **Utlysningen gäller från den 1 april till den 1 juli.**

Juryn, som består av representanter från nordiskt-baltiska samsamarbetsorganisationer inom sektorn, kommer att

vara klara så att prisutdelning kommer att kunna ske vid någon av de stora konferenser som äger rum i höst. Det blir femte gången priset delas ut.

Mer om priset, vilka som fått det tidigare och hur utlysningen för året ser ut kan du läsa på www.boldic.net. Där finns även den särskilda ansökningsblanketten för priset.

Välkommen till årets upplaga av UNDER NY

Tid: Onsdagen den 1 april 2009 kl 10 – 15

Plats: Liljeholmsvägen 32, Stockholm (Kommunals hörsal) T-banestation: Liljeholmen

Pris: 400 kr för SVERDs medlemmar och 600 kr för icke medlemmar.

Priset inkluderar ankomstkafe och lunch.

Anmäl dig online på särskild blankett på SVERDs hemsida www.sverd.org senast den 25 mars.

På seminariet kommer två doktorer - Farzaneh Moinian och Lars-Erik Nilsson - att presentera sina avhandlingar och diskutera med seminariedeltagarna.

Att vara barn – ett ständigt skapande av identiteter

Barn är kapabla att beräkna vilka sociala strukturer som är gällande vid olika tider och på olika platser, och därefter välja sina självpresentationer, sade forskaren Farzaneh Moinian i en intervju som publicerades på Skolporten i januari 2008, strax efter att hon vid Stockholms Universitet lagt fram sin avhandling *"Negotiating Identities: Exploring children's perspectives on themselves and their lives"*.

Farzaneh Moinian har arbetat som lärare under hela sitt yrkesverksamma liv,

både i sitt tidigare hemland Iran och i Sverige. I Iran arbetade hon som språklärare och i Sverige har hon arbetat som fritidspedagog, förskollärare, modersmåls lärare och speciallärare. I intervjun säger hon att hon under sitt yrkesliv lagt märke till och fascinerats av den diskrepans som finns mellan vad vuxna tycker är bäst för barn, och vad barn finner som lämpligast, mest lustfyllt, eller bäst för dem själva.

Avhandlingen innehåller fyra olika studier som handlar om barns åsikter, tankar och agerande i vardagslivet och om deras livsvillkor och identiteter. Olika barn har fått berätta om sig själva och om sina liv. Farzaneh Moinians utgångspunkt har legat i barnkonventionen, som ska vara styrande för det pedagogiska arbetet i skolan på alla nivåer och som säger att barn har rätt att bli respekterade och lyssnade på som individer och vara delaktiga i sitt eget liv och lärande.

I den första studien följde Farzaneh Moinian en klass under en termin och

"För dem handlade identitet snarare om samhörighet, och innebar ett seriöst och medvetet arbete och aktiva val"

intervjuade samtliga elever som fick berätta om sig själva. Hon samlade även in uppsatser från eleverna på temat "Om mig själv", och då märkte hon att det fanns en diskrepans mellan vad de skrev i sina uppsatser och vad de pratade om sinsemellan på rasten. I studie nummer två tittade Farzaneh Moinian på vad barn berättar om sig själva på olika hemsidor och web communities på Internet. Det blev tydligt att barn skiljer på hur de

presenterar sig för kompisar på Internet och vad de väljer att ta upp med vuxna i skolan, vilket visar på deras sociala kompetens – de vet vad som krävs av dem i olika miljöer. I studie tre och fyra studerade Farzaneh Moinian ett fåtal barn som lät henne komma närmare och intervjuade dem i hemmet om ämnen som de själva valde och ville berätta mer om.

Barn läser av vad som gäller

Farzaneh Moinian menar, att de viktiga resultaten av hennes forskning är att barn är kapabla att läsa av vilka sociala strukturer som är gällande på olika tider och platser, i skolan, på Internet eller i hemmet, och hur de ska välja sina självpresentationer. Under intervjuerna kom man in på frågor som rör identitet och det visade sig att barnen i studien inte såg på identitet som något evigt eller oföränderligt som finns inuti dem. För dem handlade identitet snarare om samhörighet, och innebar ett seriöst och medvetet arbete och aktiva val.

Barnen plockar av det som erbjuds i omgivningen och förhandlar och skapar egna bilder av sig själva för att nå olika syften. För att konstruera sin identitet bygger de vidare på existerande uppfattningar som säger något om hur man kan vara som barn, exempelvis glad, lekfull, atletisk etc. De här normerna och värderingarna säger något om samhällets syn på vad som är möjligt att tillgå – vad man kan säga, göra och tänka som barn. Inget

av SVERDs forskningsseminarium

A HATTAR

av barnen i studien berättade att de exempelvis porrsurfar på Internet eller att de är sängvätare – de vet vad som är acceptabelt att prata om.

Det som under arbetet förvånade Farzaneh Moinian mest var den utbytbarhet mellan olika identiteter som barnen berättade om. Deras identitet var utbytbar och kunde utvecklas över tid och beroende på deras syfte.

Farzaneh Moinian tror att de som framförallt kommer att ha nytta av hennes forskning är lärare, men även socialarbetare, poliser och vårdpersonal – alla som på något sätt arbetar med och för barn. I hennes arbete växte det fram en metod och olika forskningsstrategier för hur man kan forska med barn. Det räcker inte med att intervjua dem, menar Farzaneh Moinian. Det krävs kontinuerlig observation och en mångfaldig strategi. Tack vare att hon gjorde fyra olika studier med olika forskningsstrategier kunde hon se den förändring och utbytbarhet i identitet som barnen presenterade.

Hur resonerar studenter om fusk?

Strulande teknik, tidsbrist och en pressad social situation. Så förklarar sig studenter som hamnat i högskolornas disciplinnämnder misstänkta för fusk. Studenternas syn på fusk var temat för den avhandling som Lars-Erik Nilsson disputerade på förra våren.

Avhandlingen visar hur studenternas argument lyder och hur deras resonemang går. Ytterligare argument som anförs i nämnderna är okunskap om gällande regler eller argumentet att man faktiskt är på högskolan för att lära sig hur vetenskapliga texter bör utformas.

Lars-Erik Nilsson har granskat studenternas argument i disciplinnämnderna när de förklarar hur de ser på att de anklagas för att vilseleda den egna högskolan i samband med examination.

Enligt statistik från Högskoleverket, som Lars-Erik Nilsson tagit del av, ökade antalet studenter som var före-

mål för disciplinåtgärder från 127 till 449 mellan 2001 och 2006. Nästan hela ökningen utgjordes av plagieringsärenden. Övriga ärenden gällde otillåtna hjälpmedel i provsalar, ändrade

provresultat eller otillåtet samarbete. – Det finns en oro inom utbildningsväsendet att fusk urholkar utbildningskvaliteten och en misstänksamhet mot att studenter använder Internet och annan teknik, säger Lars-Erik Nilsson.

– Samtidigt finns det tydliga krav från politiskt håll och från arbetslivet att studenter ska lära sig nya arbetsformer som bygger på att datorer, andra elektroniska hjälpmedel och tillämpningar som till exempel Internet används.

Lars-Erik Nilssons uppfattning är att många studenter vid den egna entrén till högskolan ofta inte förstår vad ett korrekt akademiskt skrivande innebär och att de inte heller har någon träning i det.

Svår gränsdragning

I avhandlingen undersöker Lars-Erik Nilsson studenternas svårigheter med att avgöra var gränsen går mellan ett gott arbete och fusk och vad som är ett acceptabelt arbete enligt akademiska normer och enligt normer i övriga skolsystemet.

Han har också granskat hur studenterna resonerar kring frågor som vad det innebär att man producerar ett unikt arbete och vilka former av samarbete som är acceptabla.

Lars-Erik Nilssons avhandling har titeln *"But can't you see they are lying, Student moral positions and ethical*

"Det finns en oro inom utbildningsväsendet att fusk urholkar utbildningskvaliteten och en misstänksamhet mot att studenter använder Internet och annan teknik"

practices in the wake of technological change" Den lades fram vid Institutionen för pedagogik och didaktik, Göteborgs universitet. Disputationen ägde rum på Högskolan i Kristianstad.

INNOVATION IN LEARNING CO

What did you invent for tomo

Ovenstående är årets rubrik på EDENs varje år återkommande konferens, som 2009 kommer att äga rum i Gdansk i Polen. Tidpunkten blir 10 – 13 juni, och "Conference Patron" är ingen mindre än Polens tidigare president, Lech Walesa. Liksom tidigare år, låter vi EDENs egen presentation av konferensens "scope" stimulera Per Distans läsare att anmäla sig till konferensen. Som SVERD-medlem är du också medlem i EDEN och kan delta för den lägre konferensavgiften. Mer finns att läsa på EDENs hemsida www.eden-online.org

Innovation, learning and learning innovation in Europe
Europe's growth potential needs to be enhanced for sure. Europe needs a strategic approach to boost its capacity for creativity, whilst establishing an environment where knowledge is successfully converted into innovative products and services. For a flexible, competitive and open economy, independent innovation as the main driver of development has been fully acknowledged.

The development of Europe's population – its human capital - is critical for the success of this strategy. The role of education and training as a determining factor in enhancing creativity, innovation performance and

Lech Walesa

competitiveness is recognized in the concept of the "knowledge triangle", comprising education, research and innovation. Without education as a core policy, innovation in Europe may remain unsupported.

Present education and training systems are however still inadequately equipped to face this challenge. The extent of innovative uses of technology is lower than had been hoped

for: a new "innovation oriented" wave of policy making is urgently required. Substantial learning innovation is needed for which the knowledge base is now only fragmentary.

"Europe needs a strategic approach to boost its capacity for creativity, whilst establishing an environment where knowledge is successfully converted into innovative products and services"

Developing creative, innovative skills demands the renewal of traditional teaching approaches, to be replaced by learner-focused models which support active involvement in the process of reflection and interpretation. An organisational culture supporting openness and creativity is a precondition for successful learning and innovation.

The birth of new knowledge and the process of its manifestation in this environment is being re-valourised. Pathways to novel solutions must be significantly shortened. In this process, Lifelong Learning and ICT are key boosters of change. Informal and non-formal learning helps shift the diffusion of innovation into every day life-practice. Supported by ICT, collaborative methods, exploratory learning, the social web, knowledge sharing and management occupy important positions.

At present modern practical strategies and communication channels are being created, and new businesses built, changing the conventional patterns. The innovation ecosystem seeks inventions, with strategic thinking and business value, enabled by technology.

Education vs. Innovation

What is the actual relation between innovation and education? Is innovation really a leading paradigm in our

society? We often hear that education even kills innovation. And in reality, standardisation in big systems - nowadays a permanent process accompanying modernisation practice – may well contradict requirements for innovation. A critical relationship persists: original, creative ideas, more often than not, occur outside educational systems.

There are important related questions to answer:

- How to empower innovation within the huge diversity of different learning situations and settings?
- How is it possible to measure creativity and innovation in learning systems?
- How can we evaluate learning results if traditional learning objectives are not the only ones to be measured?
- How to measure collaborative learning efforts?
- How to use existing and emerging technologies to create new value for learning?
- What are the key drivers for competitiveness and innovation in learning?

COMMUNITIES grow?

The European Year

Communities of creativity and innovation are often not well connected, thus the European Year aims to bridge these worlds. Innovation is the successful realisation of new ideas; creativity is the sine qua non of innovation.

The objective of the European Year of Creativity and Innovation is to promote creativity for all as a driver for innovation and as a key factor for the development of personal, occupational, entrepreneurial and social competences through lifelong learning.

The First Five Years of EU25

Not so long ago though it is already half a decade since 2004, the European Union realised its most significant enlargement process. The EDEN conference will also address this theme, in the context of human resource development and learning systems innovation. We particularly encourage colleagues to join us from the new EU member countries!

The European Network of Networks for Higher Education Online - EuNeOn

I januari 2007 lades grunden för ett nytt nätverk för nationella myndigheter/organisationer inom e-lärande – EuNeOn. Då bjöd Bavarian Virtual University (VHB) och Finnish Virtual University (FVU) in till en diskussion i München om samarbete mellan de nationella organisationer/myndigheter i Europa som arbetar med IT-stödd distansutbildning på högskolenivå.

Syftet med EuNeOn skulle vara att stärka kunskapsutbytet mellan länderna men också att påverka beslutsfattare på EU-nivå rörande praktiska, ekonomiska och managementfrågor. På mötet diskuterades framför allt europeiska samarbeten kring onlinekurser. Det som skulle göra EuNeOn unikt jämfört med andra nätverk som

materials and resources in higher education and thus to make the best use of expertise, shared knowledge and sensible division of labour. In this way, the networks cooperating in EuNeOn make use of the economic advantages of online education as much as of its pedagogical and social benefits.” (ur EuNeOns egen presentation).

berör e-lärande skulle vara dess fokus på behovet av att utveckla metoder och modeller för bedömning och hantering av dessa utbildningars ekonomiska bärighet och hållbarhet. Från Sverige deltog i mötet två personer från dåvarande NSHU, som poängterade att den virtuella mobiliteten också måste innefatta lärare och att det vore lämpligt att definiera vilka kurser som är intressanta att samarbeta kring (till exempel mastersutbildningar och småämnena). I mötet deltog Norgesuniversitet, Finnish Virtual University, Estonian IT-foundation, Swiss Virtual Campus, Bavarian Virtual University och NSHU. Organisationer från Frankrike och Polen var också inbjudna men kunde inte delta.

Förhoppningen är att många länders institutioner ska bli partner i EuNeOn. Hittills ingår
Estonian Information Technology Foundation
Finnish Virtual University
Finnish Online University of Applied Sciences
Forum New Media Austria
Bavarian Virtual University
The Swedish Association for Distance Education / SVERD

Från början var SNHU tänkt som en naturlig partner för Sveriges del, men efter att myndigheten lagts ned gick frågan om en samordningsuppdrag till SVERD, som accepterade.

Mer om EuNeOn finns att läsa på www.euneon.eu

I oktober 2008 undertecknades så på Bayerns EU-ambassad i Bryssel ett avtal om att grunda nätverket EuNeOn (European Network of Networks for Higher Education Online).

”EuNeOn is a network of agencies and networks set up in European countries in order to promote the shared use of online courses, educational

Två stora konferenser i början av juni

De SVERD-medlemmar som vill delta i en internationell konferens kan denna försommar ställas inför ett svårt val. Dagarna före EDEN-konferensen äger nämligen ICDEs världskonferens rum i Maastrich i Holland. ICDEs världskonferenser hålls vartannat år och i olika delar av världen. Detta år är det alltså Europas tur. Som medlem i SVERD är du också medlem i ICDE och kan delta till den lägre konferensavgiften.

“Flexible Education for All: Open – Global – Innovative”

23rd ICDE World Conference on Open Learning and Distance Education

including

The 2009 EADTU Annual Conference
Hosted by Open Universiteit Nederland
7 – 10 June 2009

Maastricht, The Netherlands

Sponsored by the Dutch Ministry of Education Culture and Science

Supported by
UNESCO and SEAMEO

Conference Scope:

Today's society has undergone major developments: knowledge has become the major capital and creative force; people's lives are less and less constrained by geographic proximity; traditions and institutional regulations have eroded and people can make choices in all spheres of life.

In this set of a global, individualized knowledge society, education is a key factor. It is the fundament for equal and sensible participation of individuals in society as well as a source for the well-being of society itself. But in fulfilling this role the education system has to face major challenges. Education needs to be

- globally accessible;
- open for people from different socio-economic backgrounds, ethnicities and ages;
- innovative regarding content

as well as teaching and learning methods.

The ICDE 23rd World conference will experience a real global dynamic interaction. The ICDE is exci-

ted to hold this conference in partnership with the 2009 Annual EADTU conference to ensure that their members and partners gain truly international insight in a number of very complex areas. ICDE, as the principal organiser of the World Conferences on Open Learning and Distance Education, has always cooperated with major regional educational associations to ensure that their members' considerable knowledge is shared with their colleagues globally.

*All information om konferensen finns på
www.icde.org*

YouTube – eller inte YouTube?

Förarsätet eller baksätet för svenska lärinstitutioner?

MittUniversitetet förbjuder studenter att spela in föreläsningar och lägga ut dem på YouTube (se länk sist i artikeln). Detta är inte ovanligt i universitetsvärlden. Det handlar om att studenter inlägg på föreläsningstid inte ska riskera att hamna på nätet. Studenter med skyddad identitet ska skyddas. Ytterligare ett viktigt argument är upphovsrätten – läraren sätter samman ett material som bör skyddas. De lärare som agerat har klokt sett om sitt eget hus (jämför gärna min artikel i Per Distans 2007/3 om manusstrejken i USA). Samtidigt måste de ha en plan för framtiden, annars kommer universitetet att tappa mer än det vinner på detta beslut.

Behovet för studenterna att få tillgång till föreläsningarna finns där. Och likt fildelare på nätet kommer detta behov att driva fram nya kreativa lösningar. Förmodligen lösningar som kommer att ogillas av lärare och universitet.

Den institution som först tar tag i detta har mycket att vinna på att sitta i förarsätet istället för baksätet på denna utveckling. Förutom all god PR borde även mer dialog med studenter bli en konsekvens. Dels får man en asynkron dialog via nätet som gör föreläsaren mer flexibel i sin situation och dels ges mer utrymme till dialog under de fysiska träffarna istället för föreläsningens envägskommunikation. En god så kallad "YouTube-strategi" för ett universitet kommer att ge tre stora fördelar:

1. Mer flexibilitet för läraren i sin dialog med studenterna istället för att bränna av samma föreläsning igen och igen och igen.
2. Individanpassning för föreläsare
3. Större möjligheter för engagerade studenter att fördjupa sig i ämnet.

Dessa fördelar kommer när föreläsningarna läggs ut på YouTube eller en YouTube-liknande sajt. Med möjligheter att kommentera och diskutera i samband med klippet kan en dialog föras kring enskilda ämnen mellan både studenter och andra lärare. Läraren kan göra en mängd föreläsningar när denne har tid och sedan portionera ut dem när denne vill. Därmed frigörs den tid föreläsaren istället kan använda till både dialog och forskning. Det kan tänkas att föreläsningar spelas in separat och att seminarieformen blir vanligare än rena föreläsningar på universitet och högskolor.

Naturligtvis krävs att institutionen har en idé om hur man stimulerar dialog på nätet och en idé hur man pedagogiskt lägger upp nätföreläsningar. Risken finns annars att tid slösas istället för spara i kunskapandet. Idag finns

både teknik och pedagogik för att klara av detta, det gäller för institutionerna att investera tid i en strategi som ger både flexibilitet och kvalitet i framtiden.

Engagerade studenter kan själva välja studietakt och nivå på vad man vill ta åt sig, genom att läsa andras inlägg, andra länkar och fler föreläsningar kring samma ämne.

Lärarens uppgift blir dels att sätta ihop kursen och ge kartan till vad som

"när snart varenda lärare gjort bort sig och lagts upp på internet kommer det inte längre att vara samma stora sak"

ska läsas, samt dels det viktigaste: validera studentens kunskap i slutet av kursen. En validering som i sig också borde bli lättare om fler seminarier med dialog genomförs under kursperioden än att ha envägskommunikation på de fysiska träffarna i form av föreläsningar.

För att detta ska bli en verklighet krävs dock att anställda på skolor och universitet snabbt måste ta åt sig av två avgörande påståenden:

1. Att göra bort sig på nätet är ingen stor sak – det händer alla, liksom att du gör bort sig i det dagliga livet. Ditt engagemang för ämnet är viktigare än om du omedvetet uttrycker något som låter mer eller mindre oklokt.
2. Det man säger på en spontaninspelad föreläsning har mindre relevans än det man skriver i en rapport eller avhandling. Detta gäller även när man skriver kommentarer i chattar, bloggar etc.

Man måste omvärdera vikten av korrekthet och exakthet – även om det går tvärt emot vad yrkesrollen står för.

Punkt ett löser sig själv med tiden; när snart varenda lärare gjort bort sig och lagts upp på internet kommer det inte längre att vara samma stora sak.

Punkt två är nog betydligt svårare, då det går emot hela kulturen och grundstrukturen på ett universitet. "När man skriver något ska det väl vara sant? Och dessutom borde man väl kunna hänvisa till källor?" Nej, den inställningen måste vi nog ta ett steg ifrån, just för att möta upp en chatts, eller en kommentars behov av snabbhet och dialogfrämjande, före en korrekt slutsats.

Naturligtvis måste man föra en dialog både mellan studenter och lärare och inom institutionen: vad är okej att skriva, när måste man vara korrekt och när kan man skriva mer "pratigt"?

Andreas Skoglund, LiveChannel AB, talar för en så kallad "YouTube-strategi".

Processen fram till ett bra resultat är jobbig och kommer att kräva en massa energi, men när alternativet på sikt är att institutionen dribblar bort sig själv och står utan studenter, är det självklart att fler universitet än Mittuniversitetet både bör införa restriktioner och skapa en ny "YouTube-strategi" för att behålla konkurrenskraften.

*Andreas Skoglund
Andreas.skoglund@livechannel.se
Lärarnas nya skräck: bortgjord på nätet
http://www.nyteknik.se/special/tekniska_hogskolor/article522528.ece*

Se unionen inifrån!

Följ med på SVERDs studieresa till Bryssel 23-24 april!

Ur programmet:

Genomgång av Livslångt lärande-programmets olika delar

Vad är Key Activity 3, Leonardo da Vinci/Grundtvig, ERASMUS Mundus mm?

EACEAS roll i EUs projektbehandlingscykler

Besök på Vinnovas Brysselkontor

Information om ramprogrammen, CIP, rymdprogram mm

Besök på MidSweden Office – ett typiskt svenskt regionkontor i Bryssel

Vad gör en lobbyist i Bryssel?

Hur arbetar LO med Europafrågorna?

Besök på Europaparlamentet

Mer information finns på www.sverd.org

OBS! Sista anmälningdag 12 april

Per Distans läsare önskas en härlig höst!

Välkommen med material till Per Distans eller SVERDs nyhetsbrev på nätet! Skicka gärna ert textmaterial via e-post (kansli@sverd.org) eller till PD:s redaktör gunilla@sverd.org i form av rtf- eller docfil. Foton i pappersformat eller digitalt är välkomna!

SVERDs kansli, Box 3033, 871 03 Härnösand
Telefon: 0611- 201 14, 070- 576 23 21
E-post: kansli@sverd.org, URL: www.sverd.org